

PRESENTACIÓ

Sanitat
CFGM **Farmàcia i parafàrmacia**

Dispensació de productes farmacèutics

Benito Hernández | Elena Martínez

UNITAT FORMATIVA 1: Protocols de dispensació

NUCLI FORMATIU 2

LA DISPENSACIÓ DE MEDICAMENTS

La dispensació de medicaments

En la **dispensació farmacèutica** un professional farmacèutic lliura a una persona la medicació que necessita i informació per al seu ús racional.

- S'engloba dins de l'atenció **farmacèutica**.
- Segons els agents que participin en la dispensació, diferenciem:
 - La **dispensació per prescripció mèdica**.
 - La **dispensació sense prescripció**.
- Abans d'estudiar tots dos procediments, veurem com es classifiquen els medicaments d'ús humà per aquest i altres criteris.

- La *dispensació* requereix la intervenció del personal de farmàcia.
- En *la venda*, la seva intervenció es limita al cobrament del producte.

La dispensació de medicaments

Tipus de medicaments d'ús humà

- Entre els **criteris** de classificació de medicaments, destaquen per la seva aplicació durant la dispensació, els següents:
 - Segons la *patent*.
 - Segons les *condicions de dispensació*.
 - Segons el *finançament*.
 - Segons *limitacions establertes per al seu ús*.

La dispensació de medicaments

Tipus de medicaments d'ús humà

Medicaments segons la patent

Un **medicament genèric** (EFG) té la mateixa composició qualitativa i quantitativa en principis actius i la mateixa forma farmacèutica que un medicament original l'eficàcia del qual i seguretat estan establertes.

- Es pot fabricar quan venç la **patent** del medicament original.
- Pot oferir-se **més barat** que l'original, ja que el fabricant no necessita amortitzar la inversió per investigació i desenvolupament.
- En la dispensació, a igualtat de preu, hem de **prioritzar** els medicaments genèrics abans que els subjectes a patent.

La dispensació de medicaments

Tipus de medicaments d'ús humà

Medicaments segons la dispensació

- La dispensació de molts medicaments requereix la presentació d'una **recepta**.
- Quan realitza les autoritzacions de comercialització, l'AEMPS decideix quins medicaments estaran subjectes a **prescripció** mèdica.

Tipus de medicaments d'ús humà

Medicaments segons la dispensació

Medicaments subjectes a prescripció mèdica (○)

- Els medicaments que només es dispensen presentant una recepta s'identifiquen per:
 - La llegenda «Medicament subjecte a prescripció mèdica».
 - El símbol ○ en l'etiquetatge.
- Alguns tenen **característiques especials**, que s'identifiquen en l'etiquetatge: estupefaents, ECM...

Tipus de medicaments d'ús humà

Medicaments segons la dispensació

Medicaments no subjectes a prescripció mèdica

- Són **de venda lliure** i sovint es coneixen per les seves sigles **OTC** (*over the counter*).
- Tracten **síntomes lleus** que no necessitin un diagnòstic precís.
- Porten la llegenda «Medicament no subjecte a prescripció mèdica».
- Distingim dos **grups**:
 - **Medicaments publicitaris** (EFP):
 - No es financen amb fons públics.
 - Es poden utilitzar sense diagnòstic, prescripció o seguiment.
 - No contenen substàncies psicotròpiques ni estupefaents.
 - **Medicaments no publicitaris.**

La dispensació de medicaments

Tipus de medicaments d'ús humà

Medicaments segons el finançament

- El SNS abona una **part de l'import** dels medicaments de la cartera comuna de serveis i es prescriuen amb **recepta oficial**.
- Pels altres medicaments i formes de prescripció, la persona usuària ha d'abonar l'import **íntegre**.

Tipus de medicaments d'ús humà

Medicaments segons el finançament

Medicaments susceptibles de rebre finançament

- Es divideixen en **dues categories**:
 - **Medicaments d'aportació normal**:
 - Porten el **cupó precinte** normal.
 - La persona aporta un **percentatge** en funció de la seva renda.
 - **Medicaments d'aportació reduïda**:
 - En el cupó-precinto porten un **cícer** (●) a l'esquerra de les sigles A.S.S. S.
 - La persona aporta el **10%** del preu del medicament, amb un límit màxim.

Tipus de medicaments d'ús humà

Medicaments segons el finançament

Medicaments que no poden rebre finançament

- Es diuen **medicaments exclosos de la prestació del SNS (EXO)**.
- No porten cupó precinte.
- No poden rebre finançament públic en cap cas.
- La persona usuària n'ha d'abonar sempre l'**import íntegre**.

La dispensació de medicaments

Tipus de medicaments d'ús humà

Medicaments segons limitacions establertes per al seu ús

- **Medicaments d'ús hospitalari (H):**
 - Requereixen l'atenció de l'equip d'atenció a la salut.
 - Es dispensen en **els serveis de farmàcia** dels hospitals.
- **Medicaments de diagnòstic hospitalari (DH):**
 - Els prescriuen metges de centres amb capacitat diagnòstica.
 - L'administració i seguiment es realitzen fora del centre hospitalari, i es dispensen en les farmàcies.
- **Medicaments d'especial control mèdic (ECM).** Poden ocasionar efectes adversos molt greus.
- **Medicaments subjectes a un seguiment addicional (▼).** Necessiten un seguiment després de la seva autorització, per obtenir o validar dades.

La dispensació per prescripció mèdica

- En **les oficines de farmàcia**:
 - Les persones ateses en serveis mèdics presenten una **prescripció facultativa** per obtenir la seva medicació.
 - La prescripció es rep en forma *de recepta mèdica*.
- Però la normativa preveu altres tipus d'ordres *de prescripció*.

La funció del personal tècnic és *assistir*, i la responsabilitat final de la dispensació és del farmacèutic/a.

La dispensació per prescripció mèdica

La recepta mèdica

La **recepta mèdica** és el document normalitzat i obligatori mitjançant el qual el personal mèdic, odontòleg o podòleg prescriu als seus pacients els medicaments o productes sanitaris subjectes a prescripció mèdica.

- Distingim entre receptes **públiques** i **privades**, segons el centre sanitari al qual pertany el professional que les emet.
- Per als medicaments subjectes a prescripció, tots dos tipus de recepta han de contenir la mateixa **informació bàsica**.
- En el cas de les **públiques**, hi ha requisits addicionals per a la identificació i forma de finançament.

Si el personal mèdic indica medicaments no subjectes a recepta mèdica, no és necessari que ompli una recepta oficial.

La dispensació per prescripció mèdica

La recepta mèdica

Requisits comuns de les receptes mèdiques públiques i privades

- Les receptes mèdiques es poden emetre **en paper o electròniques**.
- En tots dos casos, la recepta haurà d'incloure una **fulla** per al pacient:
 - En la qual ha de constar la informació per seguir el tractament.
 - Que pot ser:
 - Una part separable de la recepta.
 - Un imprès independent.

	Totes les receptes	Les receptes públiques	Les receptes privades
Dades sobre la persona usuària	Nom i cognoms. Any de naixement.	Codi d'identificació personal del pacient, que consta a la targeta sanitària	DNI o NIE
Dades sobre el/la prescriptor/a	Nom i cognoms. Població i adreça on exerceix. Signatura (manuscrita o electrònica).	Codi d'identificació assignat pel servei de salut corresponent	Número de col·legiat/da
Dades sobre el medicament	Denominació del principi actiu o del medicament. Dosificació i forma farmacèutica. Via o forma d'administració, si cal. Format. Nombre d'envasos o d'unitats que caldrà dispensar. Posologia i durada total del tractament.		
Altres dades	Data de prescripció (dia, mes, any). En el cas de tractaments crònics o medicaments de dispensació renovable: número d'ordre de la recepta i data prevista de dispensació.		

La dispensació per prescripció mèdica

La recepta mèdica

Les receptes del SNS en suport paper

- En cada recepta mèdica en paper solament es pot prescriure **un medicament i un envàs** del mateix, excepte excepcions.
- Tot seguit estudiarem els aspectes següents:
 - El model de *recepta oficial en paper*.
 - Els *colors* de les receptes oficials en paper.

La recepta mèdica

Les receptes del SNS en suport paper

El model de recepta oficial en paper

- La recepta pública ha de contenir **dades** específiques:
 - L'administració **o organisme competent**.
 - La **contingència** que ocasiona el tractament:
 - Malaltia comuna o accident no laboral.
 - Accident de treball o malaltia professional.
 - Recepta per a medicaments no finançats.
 - **Règim d'ús**. Es distingeix entre:
 - Treballador en actiu.
 - Pensionista.
 - Mutualista (per als funcionaris de l'Estat)..

La recepta mèdica

Les receptes del SNS en suport paper

El model de recepta oficial en paper

- **Codi de recepta:**
 - Indica el percentatge d'aportació.
 - Es coneix a partir de la targeta sanitària.

La targeta sanitària individual (TSI):

- Identifica individualment a les persones usuàries davant els serveis de salut del SNS.
- És necessària per a la dispensació de medicaments prescrits pel SNS.

Codis de recepta

Codi de la recepta	Aportació de la persona usuària	Situacions a les quals s'aplica aquest percentatge
TSI 001	0%	● Persones en atur que han perdut el dret a percebre el subsidi d'atur, mentre duri la seva situació ● Persones perceptores de rendes d'integració social ● Persones perceptores de pensions no contributives ● Persones afectades de síndrome tòxica i persones amb discapacitat, en els supòsits previstos en la normativa específica
TSI 002	10%	● Pensionistes amb ingressos anuals inferiors a 100.000 €
TSI 003	40%	● Treballadors en actiu amb ingressos anuals inferiors a 18.000 € i els seus beneficiaris
TSI 004	50%	● Treballadors en actiu amb ingressos anuals entre 18.000 i 100.000 € i els seus beneficiaris
TSI 005	60%	● Treballadors en actiu amb ingressos anuals superiors a 100.000 € i els seus beneficiaris ● Pensionistes amb ingressos anuals superiors a 100.000 €
TSI 006	30%	● Mutualistes (de la Mutualitat General de Funcionaris Civils de l'Estat, de l'Institut Social de les Forces Armades o de la Mutualitat General Judicial)
ATEP	0%	● Medicaments destinats al tractament d'accidents de treball o de malalties professionals
NOFIN	100%	● Medicaments o productes sanitaris no susceptibles de rebre finançament públic

La recepta mèdica

Les receptes del SNS en suport paper

El model de recepta oficial en paper

- **Motiu de la substitució.** Per als medicaments subjectes a finançament públic:
 - La forma en què han de fer-se les substitucions està regulada.
 - La causa s'ha de fer constar en la recepta.
- **Espai per al cupó precinte,** per a medicaments susceptibles de finançament.
- **Espai per al visat,** per a medicaments que solament reben finançament amb un visat d'inspecció..
- **Dades de la farmàcia,** per cobrar el percentatge que correspon abonar a l'administració..

ADMINISTRACIÓ O ORGANISME COMPETENT		CONTINGÈNCIA		SISTEMA NACIONAL DE SALUT
RECEPTE MÈDICA - RÈGIM D'ÚS	PRESCRIPCIÓ (Consigneu el medicament –forma farmacèutica, via d'administració, dosi per unitat i unitats per envàs) Nre. envasos/unitats 	Durada del tractament		Pacient (Nom i cognoms, any de naixement i número d'identificació)
		Posologia		
		unitats	pauta	
		Núm. ordre dispensació		
		Data prevista dispensació ____/____/____		
CUPÓ PRECINTE O ASSIMILAT	CUPÓ PRECINTE O ASSIMILAT	Informació al farmacèutic i visat, si s'escau		Prescriptor (dades d'identificació i signatura)
CUPÓ PRECINTE O ASSIMILAT	CUPÓ PRECINTE O ASSIMILAT	Motiu de la substitució ☐ Urgència ☐ Desproveïment ☐ Preu de referència		Farmàcia (NIF/CIF, dades d'identificació, data de dispensació)
		Signatura del farmacèutic		
La validesa d'aquesta recepta expira al cap de 10 dies naturals de la data prevista per a la dispensació o, si no n'hi ha, de la data de prescripció. La medicació prescrita no pot superar els tres mesos de tractament. La recepta és vàlida per a una única dispensació a la farmàcia.		CODI DE RECEPTE		En compliment de l'article 5 de la Llei Orgànica 15/99, s'informa que aquestes dades s'incorporaran al fitxer *...* per a la gestió i control de la prestació farmacèutica, l'òrgan responsable del qual és *...*. Podeu exercir els vostres drets d'accés, rectificació, cancel·lació i oposició davant *...* o al tel....

ADMINISTRACIÓ O ORGANISME COMPETENT		CONTINGÈNCIA	SISTEMA NACIONAL DE SALUT
PRESCRIPCIÓ (Consigneu el medicament –forma farmacèutica, via d'administració, dosi per unitat i unitats per envàs) Nre. envasos/unitats 	Durada del tractament		Pacient (Nom i cognoms, any de naixement i número d'identificació)
	Posologia		
	unitats	pauta	
	Núm. ordre dispensació Data prevista dispensació ____/____/____		
Diagnòstic/s (si escau)		Prescriptor (dades d'identificació i signatura) Data de la prescripció ____/____/____	
Instruccions al pacient (si escau)			
El pacient ha de conservar aquest document d'informació durant el període de validesa del tractament.		CODI DE RECEPТА	En compliment de l'article 5 de la Llei Orgànica 15/99, s'informa que aquestes dades s'incorporaran al fitxer *...* per a la gestió i control de la prestació farmacèutica, l'òrgan responsable del qual és *...* Podeu exercir els vostres drets d'accés, rectificació, cancel·lació i oposició davant *...* o al tel....

La recepta mèdica

Les receptes del SNS en suport paper

Els colors de les receptes oficials en paper

- Les que s'emplen a mà han d'incorporar un codi de colors:
 - **Verd.** Per a treballadors en actiu, en cas de malaltia comuna o accident no laboral.
 - **Vermell.** Per a pensionistes, en cas de malaltia comuna o accident no laboral.
 - **Blau.** En cas d'accidents de treball o malalties professionals.
 - **Gris.** Per a les receptes de les mutualitats de funcionaris.
 - **Blanc.** Per a les receptes de medicaments no finançats.
- En les de paper que s'emplen informàticament no és obligatori aplicar aquest codi de colors. Si no s'aplica el cal incloure una llegenda amb el règim i mutualitat.

La dispensació per prescripció mèdica

La recepta mèdica

La recepta electrònica del SNS

- Ha de tenir les mateixes dades que les oficials en paper.
- Tenen algunes **particularitats**, entre les quals destaquen:
 - Totes les administracions o mutualitats han d'efectuar les identifications amb els mateixos codis:
 - **Persona usuària** (codi d'identificació de la TSI).
 - **Medicament** (codi del Nomenclàtor oficial).
 - La signatura ha de ser una **signatura electrònica**.
 - Permet introduir **diversos** medicaments.
- El **personal farmacèutic** solament pot accedir a la informació del sistema necessària per a la dispensació.

En un futur està previst que totes les receptes del SNS puguin ser dispensades en tot el territori espanyol.

La dispensació per prescripció mèdica

La recepta mèdica

La recepta mèdica privada

- Ha de contenir les **dades generals** exposades, però no és necessària la informació per determinar el percentatge d'aportació .
- S'abonarà l'import del medicament, excepte en les emeses per empreses o associacions amb convenis amb un col·legi professional.
- Respecte a la recepta **electrònica** privada:
 - Està poc estesa.
 - S'accedeix al sistema amb el certificat del **DNI electrònic** de la persona usuària.

La dispensació per prescripció mèdica

La recepta mèdica

La recepta oficial d'estupefaents

- Respecte a les receptes anteriors, destaquem aquestes **diferències**:
 - En **la sanitat pública**, pot ser en paper o electrònica; en **la privada**, solament en paper (model oficial de la sanitat pública).
 - Les receptes **en paper**:
 - Porten la indicació «Recepta Oficial d'Estupefaents».
 - Es presenten en **talonaris** de 50 receptes.
 - Van numerades amb una **numeració única** per al territori espanyol.
 - Portaran el **segell** de la institució a través de la qual s'hagi distribuït el talonari.

Les persones que reben els talonaris han de signar un justificant de recepció.

La dispensació per prescripció mèdica

La dispensació de receptes mèdiques

- No solament és un tràmit de venda.
- És un **acte sanitari** que forma part de l'atenció farmacèutica.
- A continuació , estudiarem els següents aspectes:
 - El *protocol de dispensació*.
 - La *negativa a atendre la sol·licitud de dispensació*.
 - La *validesa de les receptes*.
 - Les *receptes incompletes*.

La dispensació per prescripció mèdica

La dispensació de receptes mèdiques

El protocol de dispensació

1. Verificar la **validesa de la recepta**.
2. Comprovar la **disponibilitat** del medicament i localitzar en el magatzem les unitats necessàries.
3. Facilitar a la persona la **informació necessària per a un ús correcte del medicament**.
4. Si la recepta dóna dret a finançament públic:
 - Retirar el **cupó precinte** i enganxar-lo a la recepta en paper.
 - Passar-lo pel lector òptic si la recepta és electrònica.

La dispensació per prescripció mèdica

La dispensació de receptes mèdiques

El protocol de dispensació

5. Consignar l'oficina **de farmàcia**, **data de dispensació**, i **signatura**. Si dóna dret a finançament públic, cal afegir:

- El nombre o codi d'identificació fiscal.
- El nombre d'identificació de l'oficina de farmàcia.

Això es pot fer per a cada recepta, o de forma conjunta per a les dispensades, al final del dia.

6. Si escau, registrar la dispensació en **el llibre oficial** que correspongui.

7. Cobrar a la persona usuària l'import que li correspongui.

8. Lliurar el **medicament** i un **rebut**:

- Amb la identificació de la farmàcia, data de la dispensació i nom del medicament.
- Si és el cas, unitats, preu de venda al públic i aportació.

La dispensació per prescripció mèdica

La dispensació de receptes mèdiques

El protocol de dispensació

- Una vegada les receptes mèdiques en paper estan dispensades i diligenciades:
 - S'han de conservar en l'oficina de farmàcia **tres mesos**.
 - Es garantirà la seva **seguretat, conservació i confidencialitat**.
- Finalitzat el termini de conservació, s'han de **destruir** utilitzant mètodes que garanteixin la impossibilitat de reconstruir-les.
- Algunes receptes s'han de sotmetre a procediments posteriors de **gestió o control**.

La dispensació de receptes mèdiques

El protocol de dispensació

Les particularitats en la dispensació amb recepta electrònica

- El protocol bàsic és el mateix que en qualsevol dispensació amb recepta, però tenint en compte el següent.
 - S'accedeix al sistema mitjançant el **nombre d'identificació** assignat per les autoritats sanitàries.
 - S'accedeix a la recepta amb **la TSI**.
 - La recepta electrònica mostra els **medicaments pendents** de dispensar, però:
 - Alguns no es podran dispensar fins que es compleixi la data de dispensació.
 - Dels restants, cal confirmar si la persona vol adquirir-los tots.

La dispensació de receptes mèdiques

El protocol de dispensació

Les particularitats en la dispensació d'estupefaents.

- Una recepta d'estupefaents és vàlida per prescriure solament **un medicament**, fins a un màxim de **quatre envasos**.
- Cal tenir en compte que:
 - S'ha de comprovar la **identitat** de la persona que retira el medicament i anotar en la recepta el seu DNI.
 - Realitzada la dispensació:
 - El **farmacèutic/a** ha de consignar en la recepta l'oficina de farmàcia, la data de dispensació i signar-la.
 - La **recepta** quedarà en la seu poder i invalidada.
 - La dispensació s'ha de **registrar** en el Llibre de comptabilitat d'estupefaents.

La dispensació per prescripció mèdica

La dispensació de receptes mèdiques

La negativa a atendre la sol·licitud de dispensació

- El **farmacèutic/a** pot negar la dispensació si:
 - La recepta està trencada, bruta o esmenada.
 - Falten dades essencials en la recepta.
 - Hi ha algun error evident en la recepta.
 - Té informació que la medicació és inadequada.
 - S'ha produït una alerta sanitària per a aquest medicament.
- En aquests casos cal:
 - Anotar la **incidència** en l'espai reservat de la recepta.
 - Derivar de nou a la persona als **serveis mèdics**.
 - Amb recepta **electrònica**, bloquejar la dispensació i comunicar la incidència.

La dispensació per prescripció mèdica

La dispensació de receptes mèdiques

La validesa de les receptes

- Les receptes tenen una validesa de **deu dies naturals** a partir de la data de prescripció.
- Una vegada transcorregut aquest termini:
 - La recepta perd la seva validesa.
 - No es poden dispensar els medicaments ni productes sanitaris prescrits en ella.
- En la validesa de les receptes hem de tenir en compte que:
 - Alguns tractaments permeten receptes amb una **data per arribar**.
 - En les receptes que precisen **visat d'inspecció**, la validesa es calcula a partir de la data del segell d'inspecció.

La dispensació per prescripció mèdica

La dispensació de receptes mèdiques

Les receptes incompletes

- Es dispensarà el medicament tot i que la recepta falti:
 - **Forma farmacèutica, dosi per unitat, via d'administració, format o presentació**, si està garantida la identificació.
 - Durada del **tractament** i **posologia**, si es constata que:
 - La persona usuària ha estat informada.
 - La informació que dóna es correspon amb la informació tècnica del medicament.
 - **Data de la prescripció**, després de:
 - Preguntar al pacient quan li va ser prescrit el medicament.
 - Comprovar el període de validesa de la recepta.

La dispensació per prescripció mèdica

La dispensació de receptes mèdiques

Les receptes incompletes

- El professional que duu a terme la dispensació ha de:
 - Fer constar la **deficiència**.
 - Emplenar la **dada que falta**, i signar a continuació en l'espai reservat de la recepta.
 - En cas que falti la **data**, indicarà: «Recepta sense data de prescripció, rebuda: dd/mm/aa».

La dispensació per prescripció mèdica

Altres ordres de prescripció

- A més de la recepta mèdica, el Reial decret 1718/2010 enumera altres dos tipus de documents per a la prescripció:
 - L'ordre **de dispensació hospitalària**, per a persones no ingressades.
 - L'ordre **de dispensació d'infermeria**, en oficines de farmàcia o en serveis de farmàcia hospitalaris. Distingim:
 - Medicaments no subjectes a prescripció mèdica.
 - Determinats medicaments subjectes a prescripció mèdica (prèvia autorització).

La dispensació per prescripció mèdica

Els llibres de registre

- La dispensació d'alguns medicaments s'ha de registrar en **llibres oficials**.
- Els dos llibres oficials:
 - Estan disponibles en format **paper** o **digital**.
 - Són els següents:
 - El *Llibre receptari*.
 - El *Llibre de comptabilitat d'estupefaents*.

El més habitual és usar els llibres de registre en format electrònic, i integrats dins de un programa de gestió.

La dispensació per prescripció mèdica

Els llibres de registre

El Llibre receptari

El **Llibre receptari** és un llibre oficial en el qual s'han de registrar totes les dispensacions de medicaments que continguin substàncies psicotròpiques i/o estupefaents, medicaments d'especial control mèdic, fórmules magistrals i preparats oficinals sol·licitats mitjançant recepta.

- En tots els casos ha de ser autoritzat per l'administració **sanitària** competent.
- Totes les **receptes** corresponents seran numerades d'acord amb el registre d'aquest llibre.
- Al final del dia el **farmacèutic/a** revisarà que tot s'ha introduït correctament i signarà en el llibre.

Els llibres de registre

El Llibre receptari

Dades que s'han de consignar

- La **data de dispensació**.
- El **nombre de registre de recepta**.
- La **prescripció facultativa**:
 - Per a medicaments fabricats industrialment.
 - Para FM.
 - Pels PO que responguin a una recepta.
- El nombre **d'envasos** o d'unitats dispensats.
- La identificació del **prescriptor/a**.
- La identificació de la **persona usuària**.

La dispensació per prescripció mèdica

Els llibres de registre

El Llibre de comptabilitat d'estupefaents.

El **Llibre de comptabilitat d'estupefaents** registra les entrades i sortides, amb el saldo d'estoc resultant de:

- Medicaments que continguin substàncies estupefaents.
- Les mateixes substàncies per al seu ús en formulació magistral.

- El Llibre **en paper** està en desús, ja que resulta molt més còmoda la **versió electrònica**.

Les entitats que fabriquin, distribueixin o dispensin substàncies i/o medicaments estupefaents han de tenir un Llibre de comptabilitat d'estupefaents.

Els llibres de registre

El Llibre de comptabilitat d'estupefaents.

El Llibre d'estupefaents en paper

- Reserva cada foli per a **un estupefaent**, i no es poden anotar a la mateixa pàgina moviments de dos estupefaents diferents.
- En **cada foli** hi ha espai per al medicament i diverses columnes:
 - Data.
 - Nombre del receptari.
 - Nombre de la recepta oficial.
 - Entrada/Sortida.
 - Proveïdor.
 - Nom del metge.
 - Malalt.
 - Saldo.

En dispensacions amb recepta electrònica, s'ha de garantir el mateix nivell de control i que es consignen les mateixes dades.

Els llibres de registre

El Llibre de comptabilitat d'estupefaents.

El control dels estupefaents

- Les dispensacions d'aquests medicaments s'han de comunicar a les **autoritats sanitàries**.
- El primer quadrimestre de cada any les CCAA han d'enviar al Ministeri de Sanitat els **moviments** d'estupefaents del seu territori durant l'any anterior.

La dispensació sense prescripció

- En la dispensació de medicaments no subjectes a prescripció podem trobar dues **situacions**:
 - Dispensació per *indicació farmacèutica* (la persona sol·licita consell per tractar algun trastorn lleu).
 - Dispensació per *sol·licitud directa* (la persona sol·licita un medicament concret).
- Ambdues situacions queden incloses en el concepte de **autocura**, ja que:
 - No és necessari un **diagnòstic** mèdic.
 - S'han de tractar símptomes o quadres **lleus**.

La dispensació sense prescripció

Dispensació per indicació farmacèutica

Una **indicació farmacèutica** és el servei de l'oficina de farmàcia davant una persona que sol·licita medicació per a un problema de salut concret.

- La consulta no ha d'acabar necessàriament amb la indicació d'un medicament. En ocasions es pot recomanar que la persona adopti determinades **mesures** o acudeixi als **serveis mèdics**.
- És necessari seguir un **protocol** en l'atenció a aquestes consultes, per:
 - Determinar la **millor opció** en cada cas.
 - Garantir la **seguretat** si s'indica un medicament.

La dispensació sense prescripció

Dispensació per indicació farmacèutica

La consulta farmacèutica

- Segueix un esquema bàsic de **tres fases**:

1. Entrevista:

- Edat, sexe, possible embaràs, estat general...
- Motiu de la consulta.
- Dades complementàries.

2. Avaluació del problema i presa de decisió. La decisió pot ser:

- Remetre als serveis mèdics.
- Recomanar mesures dietètiques, esportives, higièniques...
- Indicar un medicament.

3. Assessorament i informació.

Recepció de la persona usuària

Avaluació de la sol·licitud:
Consulta farmacèutica

Entrevista:

Qui és la persona usuària? Quins són els símptomes? Quan fa que té aquests símptomes?
Quines accions es prendran amb anterioritat? Quina medicació està prenent per altres indicacions?, etc.

Valoració i presa de decisió

Remetre-la als
serveis mèdics

Recomanar-li mesures
dietètiques, esportives...

Recomanar-li un medicament OTC

Explicar-li com s'ha de prendre el
medicament i amb quina freqüència

Lliurar-li el medicament i realit-
zar les advertències necessàries

La dispensació sense prescripció

Dispensació per indicació farmacèutica

La guia farmacoterapèutica

- El **medicament** més adequat es triarà segons:
 - Els **síntomes** i altres aspectes relacionats.
 - Les **preferències** de la persona.
- Els **protocols** d'actuació per a síndromes menors habituals:
 - Permeten que els diferents **professionals** atenguin de la mateixa manera.
 - Faciliten la **labor** del professional i redueixen **descuits o errors** durant l'entrevista.
 - Es formalitzen com a **Procediments Normalitzats de Treball** (PNT).

La **guia farmacoterapèutica** està formada pels PN que detallen com actuar davant les consultes per síndromes menors més habituals en la farmàcia.

La dispensació sense prescripció

Dispensació per sol·licitud directa

- Generalment, es tracta **de medicaments publicitaris**.
- La persona pot conèixer el medicament i com usar-ho, però hem d'efectuar unes **comprovacions** mínimes.

La persona que sol·licita un medicament de venda lliure no s'ha de sentir interrogada.

La dispensació sense prescripció

Dispensació per sol·licitud directa

Fases de la dispensació per sol·licitud directa

1. Verificar el medicament.

2. Entrevista i observació:

- Si és una dona i el medicament no està indicat en cas d'embaràs o lactància: si està embarassada o en període de lactància.
- Si té alguna al·lèrgia o intolerància.
- Si el medicament està contraindicat en cas d'algun problema de salut, si el pateix.
- Si el medicament pot interaccionar amb uns altres: si està prenent altres medicaments.

3. Assessorament i informació.

